

PANKKIBAROMETRI II/2017

13.6.2017

Sisällysluettelo

1 Kotitaloudet.....	3
2 Yritykset.....	7

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki ja SEB. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin II/2017 vastauksia saatiin yhteensä 76 kpl, joista 40 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 36 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Lisätietoja: analytikko Elina Salminen, puh. 020 793 4258

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan pankinjohtajat arvioivat kotitalouksien luotonkysynnän olevan viime vuotta vahvempaa. Luotonkysynnän odotetaan myös pysyvän viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampana vuoden kolmannella neljänneksellä. Etenkin oman asunnon hankintaa ja sijoitusasuntoa varten otettujen lainojen kysynnän arvioidaan olevan kasvussa.

Myös yritykset kysyvät luottoa viime vuotta selvästi enemmän. Eri rahoitusvaihtoehdoista pankista otettu luotto kasvaa tällä hetkellä eniten. Yritykset kysyvät nyt lainaa etenkin investointeja varten, mikä heijastaa talouden kasvunäkymien paranemista.

Kotitaloudet ovat entistä innokkaampia sijoittajia. Osakesijoitusten ja osakerahastojen suosio kasvaa tällä hetkellä eniten kotitalouksien keskuudessa.

Barometrikysely II/2017 tehtiin touko-kesäkuun vaihteessa.

1 Kotitaloudet

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitaloudet ovat kysyneet luottoja toisella vuosineljänneksellä viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaammin. Kuluvan vuosineljänneksen luotonkysyntää kuvaava saldoluku (50) oli kuitenkin hieman edellistä kyselyä matalampi (60). Saldoluku on pysytellyt jo puolitoista vuotta selvästi pitkän aikavälin keskiarvonsa¹ (+14) yläpuolella.

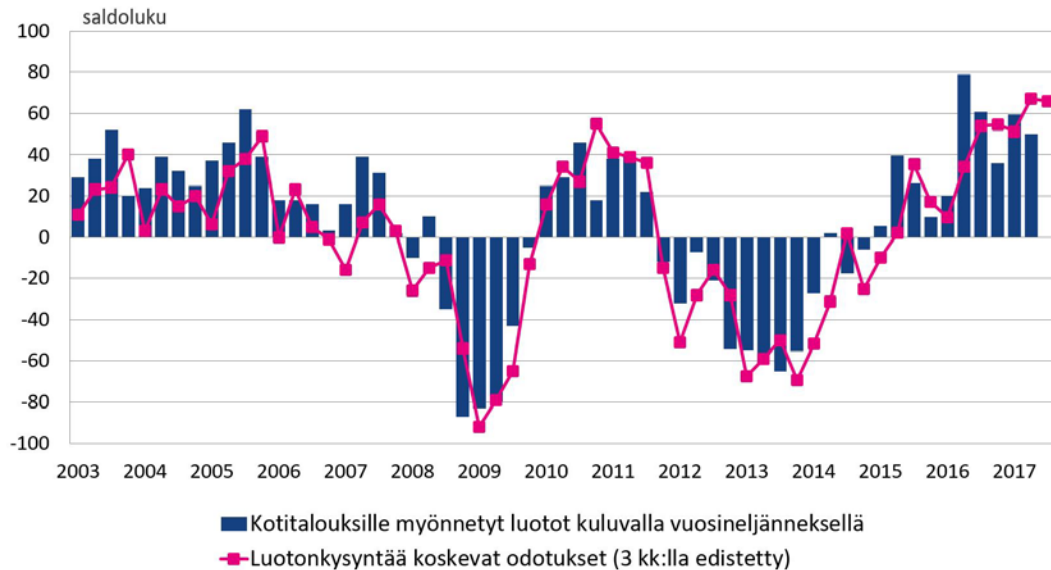
Piristynyt kysyntä näkyy myös tilastoissa² uusien nostettujen asuntolainojen kohdalla: uusia asuntolainoja on alkuvuonna (tammi-huhtikuu) nostettu noin 4 prosenttia enemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Matalasta korkotasosta johtuen asuntolainoja kuitenkin lyhennetään vauhdilla, joten asuntolainakannan vuosikasvu on pysynyt hyvin maltillisena noin kahden prosentin tuntumassa.

Kotitalouksien luotonkysynnän odotetaan jatkuvan kesällä ja alkusyksystä lähes ennallaan (66) verrattuna edelliseen barometrikyselyyn (67), eli viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampana.

¹ vuosien 1997–2017 keskiarvo

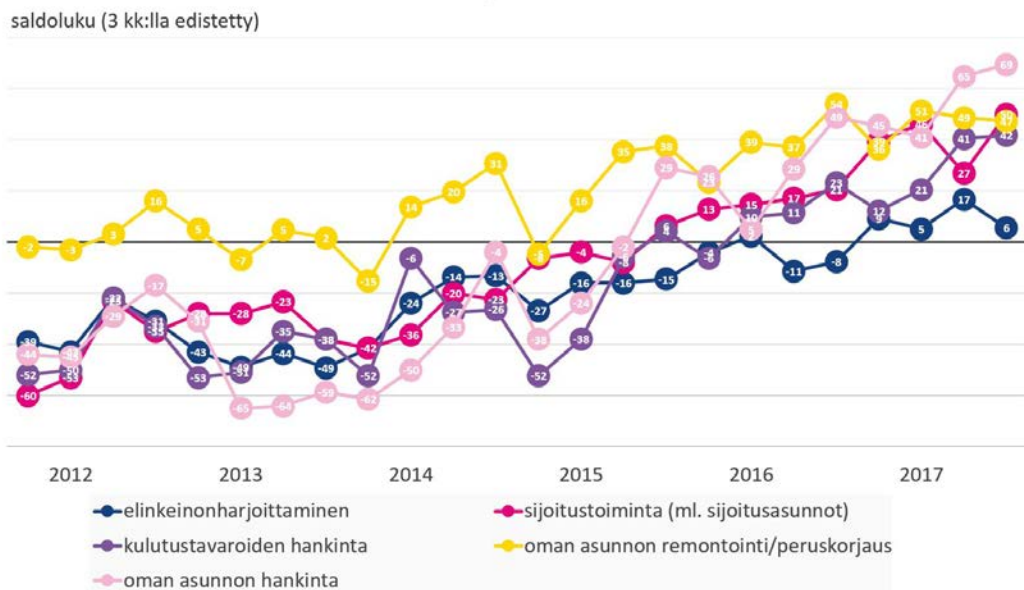
² Lähde: Suomen Pankki

Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä



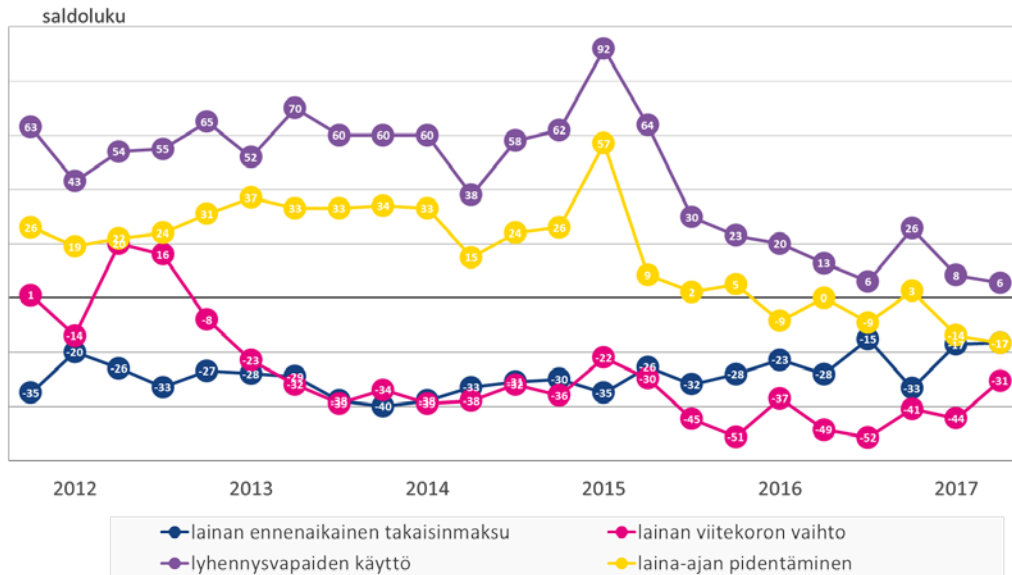
Eri luottomuodoista oman asunnon hankintaa varten otettujen lainojen odotetaan kasvavan eniten. Saldoluku nousi 69 pisteeseen, mikä on korkein pisteluku siitä asti kun kysymys lisättiin barometriin vuonna 2012. Myös sijoitustoimintaa varten otettujen luottojen kysynnän odotetaan vilkastuvan. Minkään luoton käyttötarkoituksen kohdalla ei arvioida tapahtuvan vähenemistä.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä



Erialaisten lainanhoidon joustomahdollisuuksien käyttö ei ole tällä hetkellä kovin suosittua. Lyhennysvapaiden käytön piikki (2015) näyttää olevan selvästi takanapäin. Suurin osa velallisista maksaa lainansa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti.

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

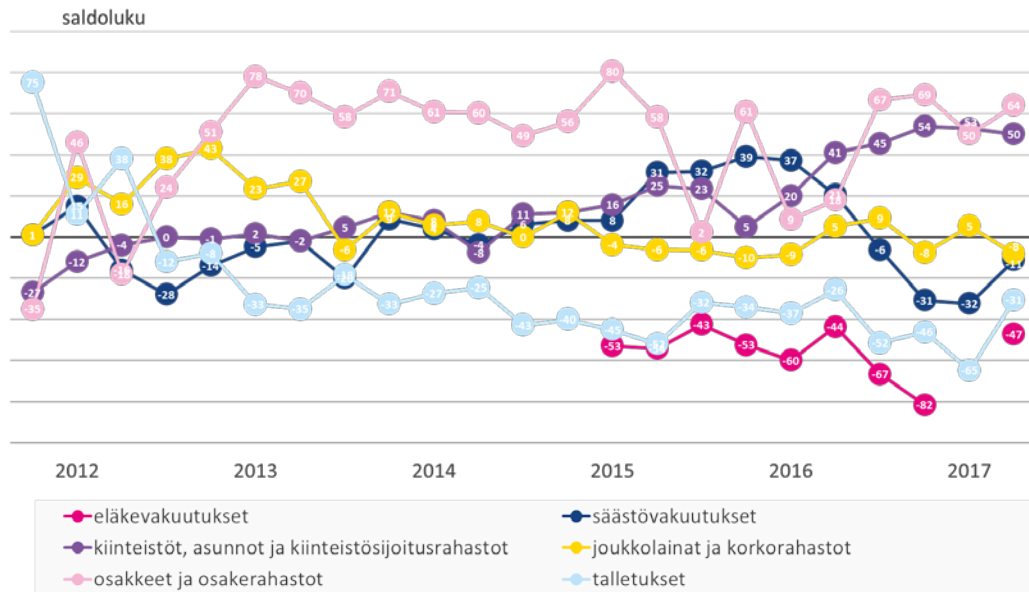


Eri sijoitusvaihtoehdoista osakkeiden ja osakerahastojen suosio on tällä hetkellä voimakkaimmin kasvussa kotitalouksien keskuudessa. Myös kiinteistö- ja asuntosijoittamisen kiinnostus on selvästi vahvempaa kuin viime vuonna, vaikka saldoluku tippui hieman edellisestä barometrikyselystä.

Eläke- ja säästövakuutusten sekä talletusten suosio on jo pidemmän aikaa ollut hyvin heikkoa. Kyseisten tuotteiden saldolukujen ollessa nollan alapuolella viestii se siitä, että suurin osa vastaajista arvioi niiden kysynnän olevan vähenemässä viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Uusimman kyselyn saldoluissa on kuitenkin nähtävissä hieman nousua verrattuna edelliseen kyselyyn.

Talletusten suosion hiipumiseen vaikuttaa luonnollisesti poikkeuksellinen korkoympäristö, minkä seurauksena talletuksille maksetut tuotot ovat jo pidemmän aikaa olleet matalat.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä



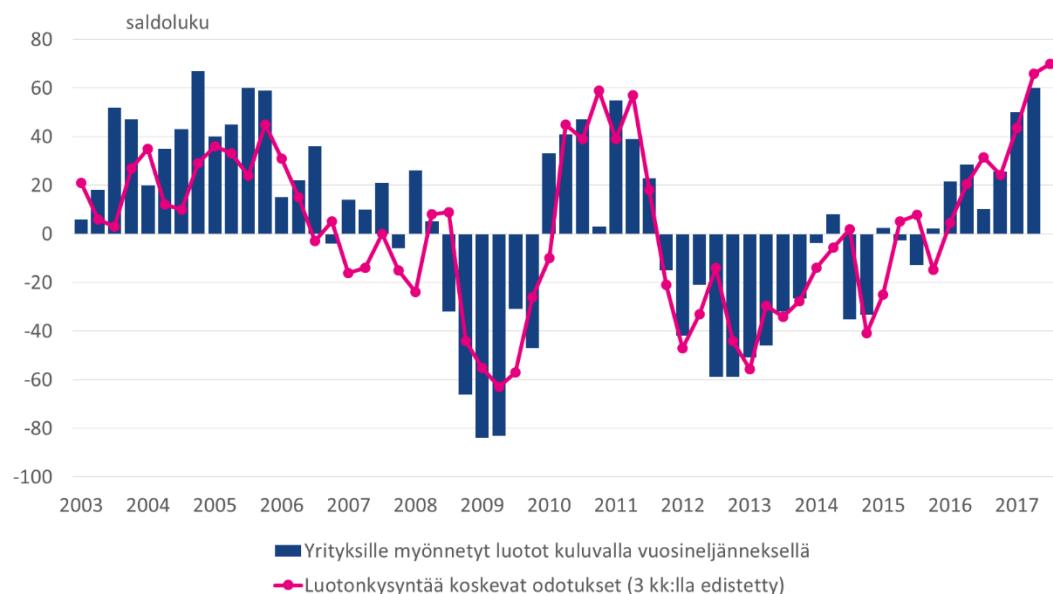
2 Yritykset

Yritysten luotonkysyntä arvioidaan selvästi viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vahvemmaksi. Kuluvan vuosineljänneksen luotonkysynnän saldoluku oli 60 kun sen pitkän aikavälin keskiarvo³ on 13. Luotonkysynnän saldoluku on ollut nyt puolentoista vuoden ajan pitkän aikavälin keskiarvonsa yläpuolella trendin näyttäessä ylöspäin.

Luotonkysynnän odotetaan piristyvän entisestään kesän ja alkusyksyn aikana. Seuraavan vuosineljänneksen luotonkysynnän odotuksia mittaava saldoluku nousi 70 pisteeseen. Korkeampi saldoluku on mitattu ainoastaan kerran kyselyn historiassa, vuonna 1997.

Vaikka luotonkysynnän arvioidaan piristyneen, on yritysluottokannan vuosikasvu⁴ vielä maltillista. Huhtikuussa yrityslainakanta (pl. asuntoyhteistöt) kasvoi noin kahden prosentin vuosivauhtia. Kasvu näyttäisi kuitenkin olevan pikkuhiljaa kiihtymässä.

Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä



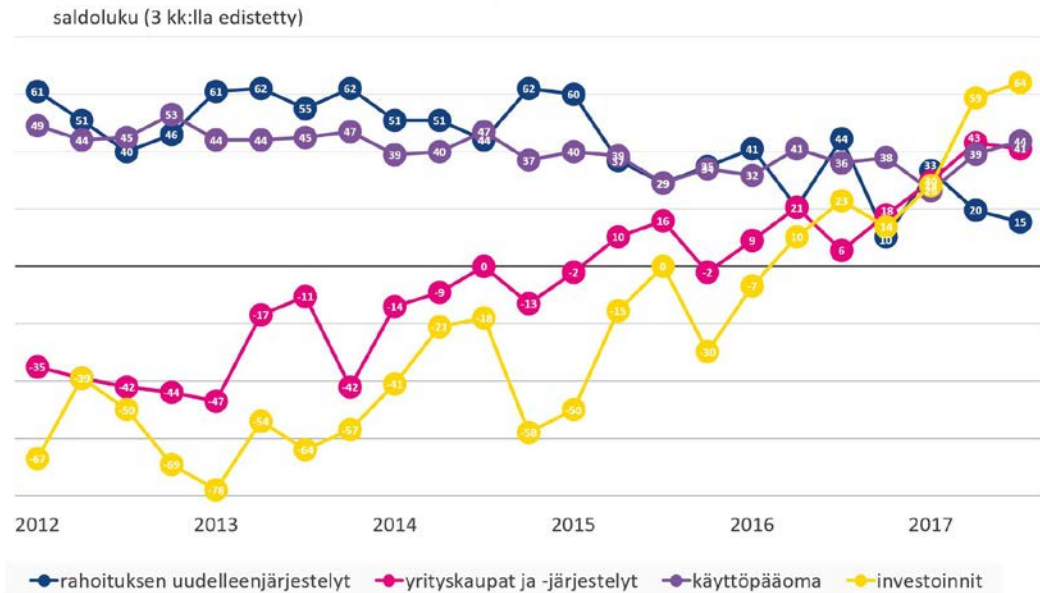
Investointeja varten otettavien lainojen kysyntä arvioidaan erittäin vahvaksi. Vastaajista 69 prosenttia odottaa, että investointeja varten otettavien luottojen kysyntä on seuraavalla vuosineljänneksellä vilkkaampaa kuin vuosi sitten vastaavana ajankohtana. Vain 5 prosenttia vastaajista odottaa kysynnän olevan laimeampaa.

Rahoituksen uudelleenjärjestelyitä varten lainoja odotetaan kysyttävän viime vuotta vilkkaammin, mutta suunta on laskeva.

³ vuosien 1997–2017 keskiarvo

⁴ Lähde: Suomen Pankki ja FA:n laskelmat

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä



Pankkibarometrin vastaajien arvioiden mukaan yritysten keskeisimmistä rahoitusmuodoista tällä hetkellä eniten kasvavat sekä pankkiluotot että yritysten tulorahoitus. Työeläkelaitosten tarjoaman rahoituksen odotetaan vähenevän, mikä onkin luonnollista tilanteessa, missä muut rahoituskanavat toimivat hyvin.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

